Toelichting n.a.v. discussie over Addendum wijziging geluidbeleid.

Geachte leden van de gemeenteraad. Op de politieke avond van 12 maart 2024 stond het addendum geluidbeleid op de agenda. Het onderwerp is kort besproken waarna de verdere behandeling is uitgesteld vanwege het uitlopen van de agenda. Naar aanleiding van de reeds gestelde vragen geven we u op voorhand een wat uitgebreidere toelichting op de Wet geluidhinder en andere aangehaalde aspecten voor het vervolg van de politieke avond.

Systematiek Wet geluidhinder (op hoofdlijnen, alleen van toepassing op plannen die voor 1/1/24 ter inzage zijn gegaan)
Op grond van de Wet geluidhinder moet bij een ruimtelijk plan voor het realiseren van woningen getoetst worden aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB vanwege wegverkeerslawaai. Als niet voldaan wordt aan deze waarde, kan het college een hogere waarde verlenen. Op grond van de Wet geluidhinder kan voor wegen (m.u.v. snelwegen) maximaal een hogere waarde van 63 dB worden verleend. Hiervoor moet een afweging worden gemaakt waarbij financiële, verkeerskundige (bijvoorbeeld het beperken van zicht op een weg door een geluidscherm of wenselijkheid om snelheid te verlagen) en stedenbouwkundige aspecten (is een geluidscherm passend in een omgeving) worden afgewogen.

De gemeenteraad van Duiven heeft voor deze afweging gemeentelijk geluidbeleid opgesteld. Daarin is de gemeente ingedeeld in woongebieden waarvoor een maximaal vast te stellen hogere waarde is opgenomen per gebied. Deze waarden zijn lager dan de maximaal vast te stellen hogere waarde van 63 dB op grond van de Wet geluidhinder.

Het gemeentelijke geluidbeleid biedt ook het kader om een hogere waarde te verlenen. U kunt daarbij denken aan de aanwezigheid van een geluidluwe gevel. Dat betekent dat bij een nieuwe woning er een gevel is met een maximale gevelbelasting van 48 dB aanwezig is. Ook wordt aandacht gevraagd voor de indeling van gebouwen waarbij (een deel van de) geluidgevoelige ruimtes (zoals slaapkamers, woonkamer) aan de geluidluwe zijde liggen.

Het aan te passen geluidbeleid heeft niet het doel om standaard een gevelbelasting van 63 dB toe te staan. Het uitgangspunt is en blijft om de geluidsbelasting zo laag mogelijk te houden na de hiervoor genoemde afweging.

Als na het vaststellen van het bestemmingsplan en het hogere waarde besluit een aanvraag om omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen wordt ingediend, moet de aanvrager aantonen welke gevelmaatregelen aan de woning worden getroffen om een geluidsniveau in de woning van 33 dB te garanderen.

Door bovenstaande werkwijze te volgen, is vanuit de ruimtelijke ordening sprake van een goed tot aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Dat blijkt ook uit uitspraken van de Raad van State.

<u>Specifiek voor Plakse Weide</u>
Het college heeft een ontwerpbesluit hogere waarde voor Plakse Weide genomen dat ter inzage heeft gelegen. Daarin werd afgeweken van het gemeentelijke geluidbeleid om een geluidsbelasting van maximaal 60 dB vast te leggen en voor meer dan 10% van de woningen een hogere waarde vast te stellen. Vanwege de juridische haalbaarheid van het bestemmingsplan Plakse Weide heeft de advocaat die de gemeente begeleid, geadviseerd om het geluidbeleid aan te passen enkel voor de grotere inbreidingslocaties. Dat hebben we met dit addendum gedaan.

Systematiek geluid onder de Omgevingswet
Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, is de Wet geluidhinder komen te vervallen. Geluid is een onderdeel van het omgevingsplan. De afwegingen die binnen het omgevingsplan gemaakt gaan worden voor geluid (en alle overige onderwerpen) moeten nog nader uitgewerkt worden. Tot die tijd moet per besluit worden getoetst aan de hand van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Daarbij wordt het gemeentelijke geluidbeleid, inclusief addendum, nog toegepast.

Het Bkl bevat standaardwaarden voor geluid. Als blijkt dat de standaardwaarden worden overschreden moet de gemeente in het Omgevingsplan motiveren welke waarde acceptabel is. In de nieuwe situatie is er geen sprake meer van een hogere waarde, maar vindt de toets binnen het omgevingsplan plaats. Zoals hiervoor is aangegeven moet dit nog nader worden uitgewerkt.

Addendum geluidbeleid – beleidsneutrale wijziging
Op grond van het addendum kan een geluidsniveau van 70 dB (na een verdergaande afweging) geaccepteerd worden. Op grond van de Wet geluidhinder was dit maximaal 63 dB (voor snelwegen is dit anders, maar voor de leesbaarheid gaat memo alleen in op de meest voorkomende situatie). Hoewel er een verschil van 7 dB is, is wel sprake van een beleidsneutrale wijziging. De Wet geluidhinder kende een correctie van 5 dB voor wegen met een maximumsnelheid van 70 km/u. Deze correctie is ooit ingevoerd vanwege de verwachting dat het verkeer stiller zou worden.

Voorbeeld: Als uit een geluidberekening een geluidsbelasting van 68 dB op een woning bleek te zijn, mocht de correctie van 5 dB worden toegepast. Het toetsniveau is dan 63 dB.

De Omgevingswet kent deze correctie voor het stiller worden van het verkeer niet meer. In bovenstaand voorbeeld is het toetsniveau op grond van de Omgevingswet 68 dB. Het feitelijke geluidsniveau op de gevel onder de Wet geluidhinder (63 dB+5dB voor stiller worden verkeer) en 68 dB op grond van de Omgevingswet is daarmee gelijk.

Het Bkl heeft een maximale gevelbelasting van 70 dB vastgesteld, bij een gelijke rekenwijze is dit 2 dB hoger dan de Wet geluidhinder. Omdat de Wet geluidhinder is vervallen en is opgenomen in de Omgevingswet, is sprake van een beleidsneutrale wijziging als de maximale waarde van 70 dB wordt overgenomen in het addendum.

Addendum geluidbeleid - 10% afwijking.
In het gemeentelijke geluidbeleid is de mogelijkheid opgenomen om bij grotere woningbouwprojecten (meer dan 200 woningen) voor maximaal 10% van de woningen een hogere waarde vast te stellen. Bij Plakse Weide is voor circa 50% van de woningen een hogere waarde nodig. Als bij grotere woningbouwprojecten een hogere waarde nodig is, is het bijna onmogelijk om dit te beperken tot 10%. Om die reden is deze voorwaarde in het addendum buiten werking gesteld voor de aangehaalde gebieden/plannen.

Gezondheid
Tijdens de politieke avond werd gezondheid aangehaald. Een inspreker haalde waarden van de WHO en de GGD aan. Door Groep Walraven werd de EU richtlijn 2002/49/EG aangehaald.

Het is bekend dat geluidsoverlast stress kan veroorzaken waardoor lichamelijke en mentale problemen/aandoeningen kunnen optreden. Zoals hiervoor al is aangegeven moet zorg gedragen worden voor een geluidsniveau binnen van 33 dB. Bij dergelijke geluidsniveaus binnen is het onwaarschijnlijk dat mensen geluidsoverlast ervaren. In slecht geïsoleerde huizen die langs drukke wegen in steden staan zijn mensen continue blootgesteld aan geluid. Dat levert aanzienlijk meer stress op dan het wonen in een goed geïsoleerde nieuwbouwwoning.

Door het realiseren van een geluidsluwe buitenruimte is ook sprake van een aanvaardbaar buitenniveau. Het kan uiteraard zo zijn dat mensen ondanks deze afweging geluidsoverlast ervaren omdat geluidsoverlast subjectief is.

De stellige bewering tijdens de raadsavond dat in Plakse Weide doden gaan vallen als gevolg van geluidsoverlast is voorbarig en niet onderbouwd. Dat geldt ook voor de bewering dat door het realiseren van Plakse Weide de zorgkosten gaan stijgen.

De aangehaalde richtlijn 2002/49/EU heeft betrekking op geluidsbelastingskaarten en actieplannen. Deze richtlijn is vertaald in de Wet geluidhinder en op 18 juli 2004 is deze aanpassing in werking getreden. Dit onderdeel van de Wet geluidhinder is niet van toepassing op gemeentelijke besluiten over hogere waarden, noch een afweging in het kader van gezondheid.

Geluidbeleid gemeente Zevenaar en Montferland

Gemeente Zevenaar

De gemeente Zevenaar heeft een geluidbeleid dat in dezelfde tijd is opgesteld als in de gemeente Duiven. De systematiek is gelijk van opzet, maar de gemeente Zevenaar hanteert deels andere bovenwaarden. Voor de historische lintbebouwing in dorpen en het centrum van Zevenaar gaat het beleid uit van de klassen ‘lawaaiig’ (een maximaal te ontheffen hogere waarde van 63 dB). Voor de woonwijken in Zevenaar en in de kerkdorpen geldt de klasse waarde ‘zeer onrustig’ (58 dB) en ‘lawaaiig’ bij vervangende nieuwbouw (maximaal 63 dB). De gemeente Zevenaar is op dit moment bezig om het geluidbeleid aan te passen aan de Omgevingswet.

Op grond van het gemeentelijk hogere waardenbeleid van Zevenaar kunnen in vergelijkbare situaties hogere grenswaarden verlenen worden dan in de gemeente Duiven. Het voorliggende voorstel voor de gemeente Duiven geldt alleen voor de drie aangewezen nieuwbouwlocaties en alleen als dat noodzakelijk blijkt te zijn.

Gemeente Montferland

Tijdens een ambtelijk telefoongesprek met de gemeente Montferland bleek dat de gemeente Montferland geen geluidbeleid heeft. Om die reden kan in de gemeente Montferland een hogere waarde tot 63 dB worden verleend (onder de Wet geluidhinder) of 70 op grond van de Omgevingswet.